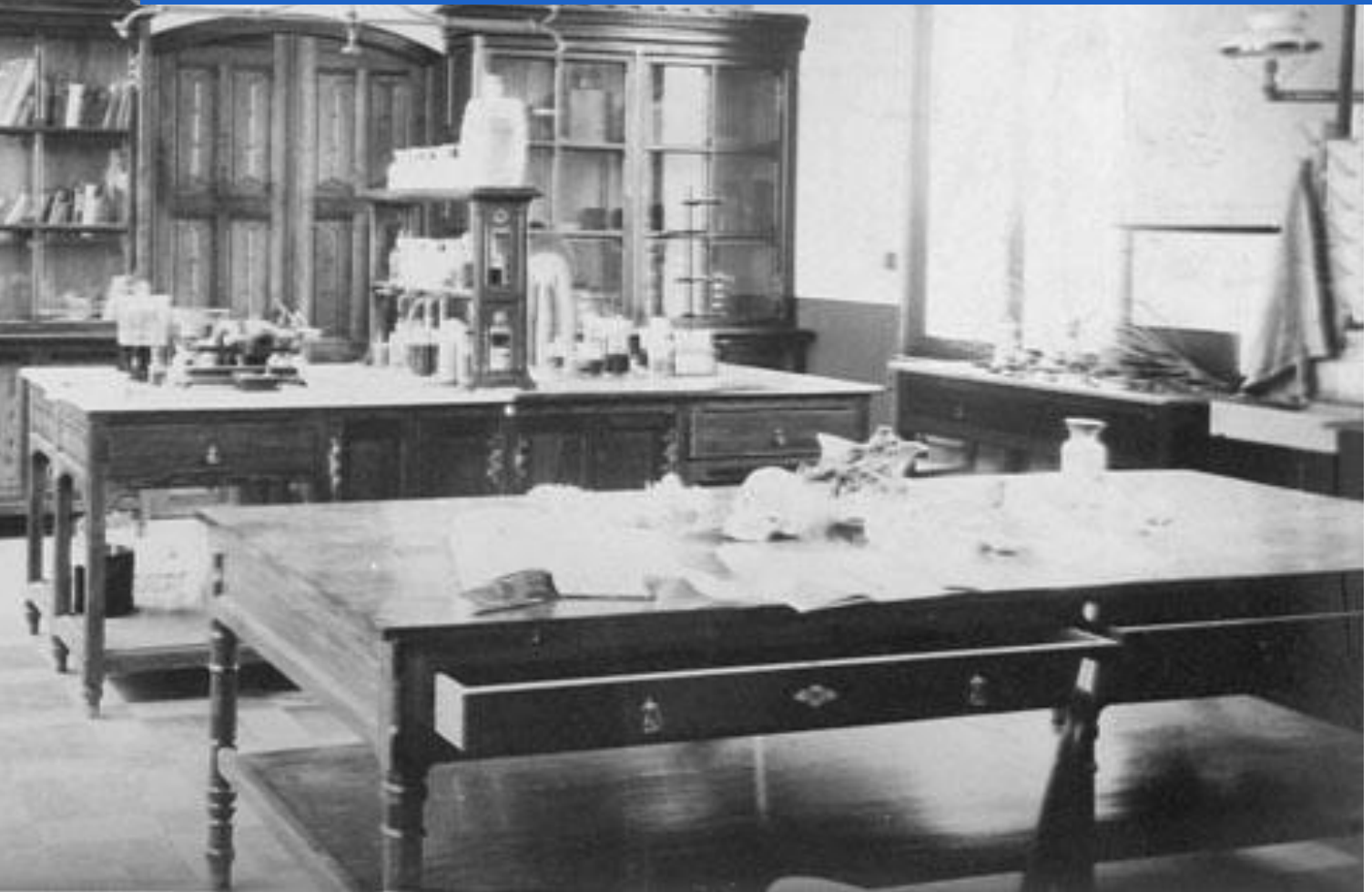

IN DE VOETSPOREN VAN EEN GROENE DUIZENDPOOT

Zelfs een eeuw na zijn dood blijft professor Julius Mac Leod inspireren. Wandel mee door het hoofd van deze wetenschapper en cultuurflamingant. Een duizendpoot die zijn kennis graag deelde met studenten en iedereen met een hart voor groen.

Deze wandeltocht werd uitgestippeld in het kader van het Flore de Gand-project. Dit project wordt gerealiseerd door IDLab, de Plantentuin en het Universiteitsarchief Gent en kon tot stand komen met subsidies van de Vlaamse Gemeenschap. Meer info over het project via www.floredegand.be.

1

HUIZEN EN NAMEN

Sint-Pietersnieuwstraat 186, Gent

Tot de Tweede Wereldoorlog domineert het **Gentsch Studentenkorp**s (GSC) het Gentse studentenleven. In 1934 krijgt deze overkoepelende studentenvereniging een eigen studentenhuis in de Sint-Pietersnieuwstraat. Het studentenhuis wordt '**Huize Mac Leod**' gedoopt.

De naamkeuze is niet toevallig: professor Julius Mac Leod is erg populair bij de studenten. Hij is hun **leermeester**, maar ook hun **medestrijder voor de vernederlandsing** van de universiteit, en een studentenvriend.

Bron: Universiteitsarchief Gent

Voorgevel en ingang van Huize Mac Leod.

2

HUIS VOOR DE WETENSCHAPPEN

Jozef Plateastraat 22, Gent

Na zijn middelbare studies aan het Koninklijk Atheneum in Gent, schrijft Julius Mac Leod zich in aan de Gentse universiteit. In 1878 studeert hij af als **doctor in de Natuurwetenschappen**, richting dierkunde. Nadien blijft hij actief aan de faculteit Wetenschappen, eerst als preparateur, vervolgens als assistent bij het Histologisch Laboratorium.

In 1890/1891 is hij decaan van de faculteit. Zo maak hij vanop de eerste rij de verhuis mee naar het gloednieuwe **Plateaugebouw**. Hier komen alle wetenschappen onder één dak.

Bron: Universiteitsarchief Gent

Portret van Julius Mac Leod.

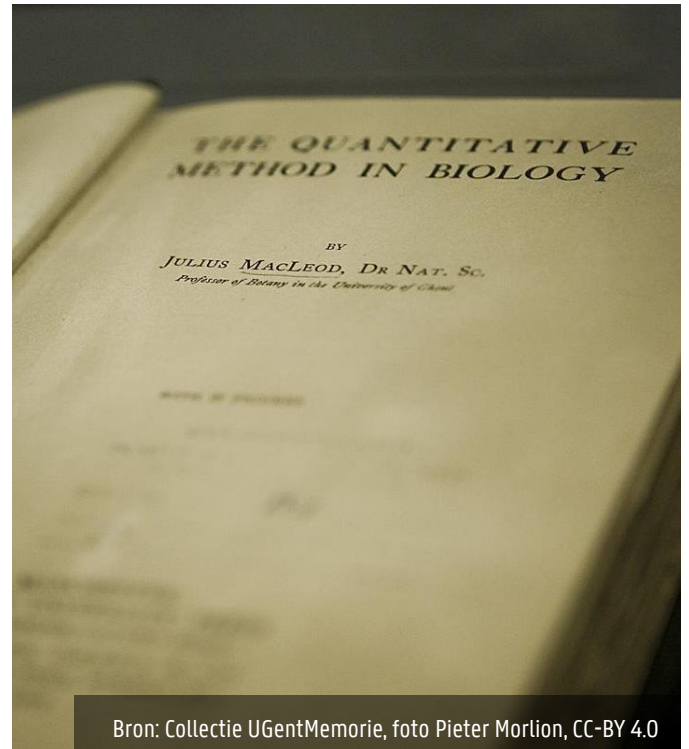
3

EEN NIEUW DOMEIN

Jozef Kluyskensstraat 29, Gent

Eind negentiende eeuw vind je tegenover de Bijloke heel wat laboratoria van de faculteit Geneeskunde. Een van die labo's is het **Laboratorium voor Fysiologie**, waar Mac Leod van 1885 tot 1887 directeur-diensthooft is. Hij geeft ook de cursus Menselijke fysiologie.

Mac Leods interesse schuift echter geleidelijk op richting plantkunde. Al sinds 1881 geeft hij lessen plant- en dierkunde aan de rijksnormaalschool in Brugge. Rond 1887 zegt Mac Leod de fysiologie vaarwel en begint **over planten te schrijven**.

Bron: Collectie UGentMemorie, foto Pieter Morlion, CC-BY 4.0

Mac Leods standaardwerk over plantenorganen 'The Quantitative Method in Biology' verschijnt in 1919.

4

DE PLANTENTUIN

Hoek Emile Clauslaan en Karel Lodewijk Ledeganckstraat, Gent

In 1887 wordt Mac Leod hoogleraar Plantkunde en **directeur van de Plantentuin**. Hij blijft directeur tot zijn dood in 1919. Als **botanicus** specialiseert Mac Leod zich in bevruchting van planten en statistisch erfelijkheidsonderzoek.

De **historische herbaria** van Julius Mac Leod en zijn vader Aimé worden nog steeds bewaard in de Plantentuin. Binnen het Flore de Gand-project staat de Plantentuin in voor de inventarisatie van de herbaria.

Bron: Universiteitsarchief Gent

Leerlingen van de eerste kandidatuur natuurwetenschappen rond professor Mac Leod (centraal vooraan).

5

GROENE KENNIS

Karel Lodewijk Ledeganckstraat 35, Gent

In 1903 geeft Mac Leod zijn eerste les in het auditorium van het nieuwe **Botanisch Instituut**. Naast hoogleraar is hij er tussen 1903 en 1919 ook directeur-diensthof. In 1956 wordt zijn naam postuum aan het instituut verbonden.

Mac Leod ademt passie voor planten. Hij richt het Natuurwetenschappelijk Genootschap, het **Kruidkundig Genootschap Dodonaea** en het Botanisch Jaarboek op. Zo deelt hij zijn kennis over planten met iedereen, **in het Nederlands**.

Bron: Universiteitsarchief Gent

De Orangerie van het Botanisch Instituut had een oppervlakte van maar liefst 650 vierkante meter.

6

CULTUURFLAMINGANT

Kramersplein 23, Gent

Mac Leod is groot voorstander van onderwijs voor het volk, in de volkstaal. Hij geeft zijn kennis consequent door in het Nederlands, in handboeken over dier- en plantkunde en in lessen en voordrachten voor land- en tuinbouwers. Zijn inspanningen zetten het **Nederlands als wetenschapstaal** op de kaart.

Mac Leod is een vurig pleitbezorger van de **Nederlandse taal en literatuur**. Hij is lid van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren en het Willemsfonds, en veelgevraagd spreker bij het Taalminnend Studentengenootschap 't Zal Wel Gaan. Je vindt heel wat mooi archief van deze laatste twee in het **Liberaal Archief**, hier in de voormalige stadsschool.

Bron: Universiteitsbibliotheek Gent

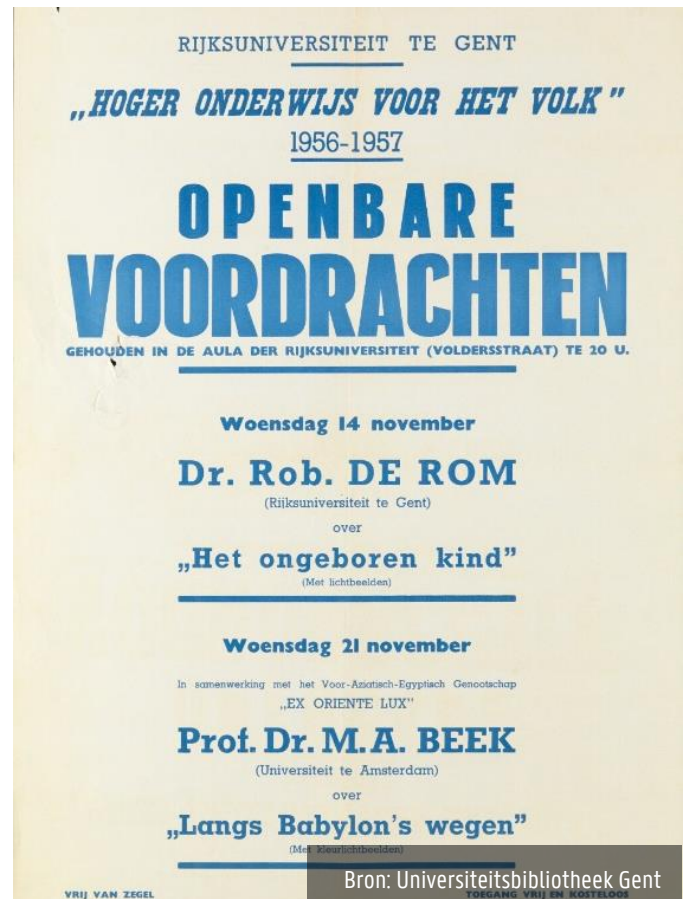
Portret van Julius Mac Leod (BIB.FOT.005278).

7 DE AULA, ONDERWIJS EN HET VOLK

Volderstraat 9, Gent

In 1892 sticht Mac Leod samen met enkele andere liberale hoogleraren **Hoger onderwijs voor het Volk** (HOV). Via openbare cursussen in het Nederlands wil HOV wetenschap verspreiden onder de gewone mensen. **De aula is het ideale leslokaal**. HOV blijft publieke lessenreeksen organiseren tot 1972.

In 1897 is Mac Leod verslaggever van de **Hoogeschoolcommissie**. De commissie bestudeert de mogelijkheid en noodzaak van een Nederlandstalige universiteit. Zo legt Mac Leod mee de kiemen voor de **vernedering van de Gentse universiteit** in 1930.

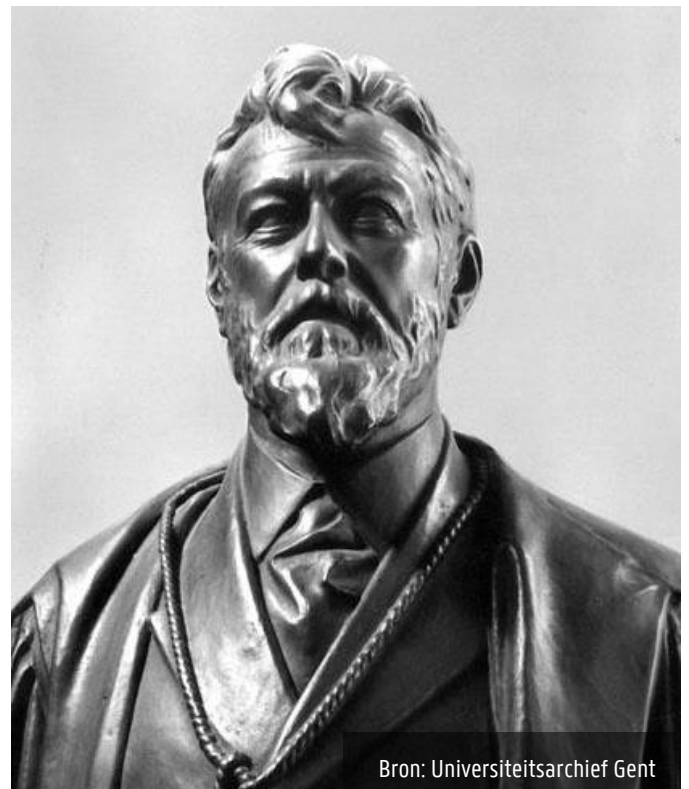
Affiche van Hoger Onderwijs voor het Volk voor openbare voordrachten in de Aula (BIB.AFF.B.005543).

8 HUIZEN EN ICONEN

Sint-Pietersnieuwstraat 186, Gent

Julius Mac Leod overlijdt in 1919, maar is nog lang niet vergeten. Gedenkboeken, fondsen en straatnamen worden aan hem opgedragen.

Op 21 oktober 1935 organiseert de Raad van Beheer van Huize Mac Leod een **hulde**. De sprekers zijn vol lof over deze groene duizendpoot en onthullen ontroerd een borstbeeld. In het slotwoord ijveren de gasten voor een standbeeld in de Gentse Universiteit. Die wens gaat in 1939 in vervulling. Mac Leod krijgt **een bronzen borstbeeld** in de Aula Academica.

Borstbeeld van Julius Mac Leod in de Aula.

FLORE DE GAND

Flore de Gand is meer dan Julius Mac Leod. We verzamelden talrijke historische beelden en getuigenissen uit het Gentse sierteeltverleden. Het resultaat zie je op onze **interactieve kaart**. Je kan ook zelf foto's en verhalen opladen. Meer informatie vind je via **floredegand.be**.

Nog niet uitgewandeld? Op **RouteYou** vind je verschillende routes langs groene knooppunten in en rond Gent. Bij elke route hoort een **brochure**.

Interactieve kaart

Foto's opladen

Meer routes

Afbeelding voorpagina: Laboratorium in het voormalig Botanisch Instituut, begin 20ste eeuw
Bron: Universiteitsarchief Gent

Wandeltocht downloaden voor GPS (via RouteYou): <https://www.routeyou.com/nl-be/route/view/8790123/fietsroute/de-groene-zesdaagse-in-de-voetsporen-van-een-groene-duizendpoot>

Lengte: 6,15 km
Stijging: 40 m
Moeilijkheidsgraad: 1/10

